

Byablaskan

Nr 2 Maj 2003 • Sundoms Informationstidning

Hagenlöf's Råd & Bygg Konsult AB

Ulf driver sedan 1997 eget konsultbolag. Numera jobbar även hans fru Ulla-Britt i företaget.

Sid 8-11

Sundom

Byablaskan – även på Internet
byar.lulea.se/index.asp

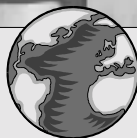

Foto: Mats Frölander

”Såpa uppi Såta” – ett oförglömligt bygdespel

Sid. 3-6

Innehåll

Redaktören har ordet.....	2
”Såpa uppi Såta” – ett oförglömligt bygdespel	3-6
Teatergruppens lotteri	
Dialektrutan.....	7
Reportageserien: Företagen i Sundom Hagenlöf’s Råd & Bygg Konsult AB .	8-11
Studiebesök på Norrbottensteatern	
Aktuellt från Byautvecklingsgruppen	12
Skidtävlingen 2003	
Valborgsfirande.....	13
Naturmorgon Sundom runt.....	14
Trettiofårig förening nedlagd	
Ortnamnsrutan	15
Anslaget	16

Redaktören har ordet

I detta nummer av Byablaskan kan ni bl.a. läsa om det bygdespel som Teatergruppen framförde i slutet av mars månad (sid. 3-6). Bygdespelet omfattade Sundoms 500-åriga historia med en blandning av historisk verklighet, skrönor och fantasi samt allvar och humor. Det blev stor åtgång på biljetterna och en extra föreställning fick sättas in. Dessutom kan nämnas att det gjordes bra reportage med fina recensioner i både NSD och Norrbottens Kuriren. Tänk vilka otroligt duktiga skådespelarlanger vi har i Sundom.

Företagsreportagen fortsätter som vanligt och denna gång får vi stifta bekantskap med Hagenlöf’s Råd och Bygg Konsult AB (sid. 8-12).

Sist, men inte minst, har vi som vanligt att se fram emot den stora hamnfesten i sommar. (sid. 16).

Trevlig sommar!

Kristina Sandman

Rättelse i Byablaskan nr 1/2003

I Dialektrutan föll två meningar bort. Under rad sex skulle det stå:

**Hån hädd i långt bambuspö, som
djåol me avondässjiok.
Freoa Lindbärg breakä nåpp såpp,
som a redd dill.**

”Såpa uppi Såta”

- ett oförglömligt bygdespel

Text: Maria Jonsson • Foto: Mats Frölander och Maria Jonsson

Så var det äntligen dags. Sundom skulle än en gång föräras med en teateraf-ton skapad av bygdens egna skådespelare. Det var sju år sedan sist då revyn ”Byayra” framfördes och många har efterfrågat en ny revy sedan dess. Under helgen 29-30 mars framfördes ett oförglömligt bygdespel under två eftermiddagsföreställningar med servering av älgköttssoppa efteråt. Dessutom var publiktrycket så hårt att de satte in en extraföreställning på tisdagskvällen den 2 april med fika. Samtliga föreställningar blev snabbt fullbokade och totalt har 285 personer sett bygdespelet. Förväntningarna var stora och slutresultatet överträffade alla förväntningar. Än en gång kände jag en otrolig stolthet över allt vi åstadkommer i vår by.

Idén tog form

Redan vid den första planeringen av Sundoms 500-årsfirandet fanns idéer om ett bygdespel med. Teatergruppen började med att utveckla idén och skrev ett bygdespel som omfattade Sundoms 500-åriga historia. Med en blandning av historisk verklighet, skrönor och fantasi samt allvar och humor lyckades gruppen mycket skickligt åter skapa lite av varje århundrades karaktärsdrag med stilenliga kläder och till viss del tidsenligt språk. Genom att även beskriva vad som hände runtomkring i omvärlden med kungar, krig

och speciella händelser fick var och en på ett mycket trovärdigt sätt känna på historiens vingslag och hur människorna haft det under denna tidsepok. Namnet ”Såpa uppi Såta” har en dubbel betydelse i att Såpa dels syftar till den älgköttssoppa som serverades efter teatern, samt till alla de ”TV-såpor” som sköljer över oss och ”Såta” står för Sundom på bondska.

Gruppens sammansättning har varierat under resans gång men det slutliga gänget som framförde hela bygdespelet var: Lars Brännström, Ulla Johansson, Nilseric Larsson, Ylva Nilsson, Philip Nilsson, Per Nordgren, Gunilla Ståhl, Eva Styvén, Martin Sundin, Lena Sundvall, Petra Wennberg och Anna Wikström.

Regiarbete och mat

Det historiska materialet till bygdespelet hade deltagarna själva hämtat an-

tingen från egna källor eller historieforskare i byn samt från de böcker som finns skrivna om Sundom. Anna Wikström agerade berättare som med stadig berättartton lotsade oss genom århundradena. Varje århundrade symboliserades av en eller flera scener, allt från 1500-talet och Sundoms tillblivelse fram till 2000-talet, med all den teknikutveckling vi har idag i hela samhället. Gruppen hade även lyckats få tag i tidsenliga teaterkläder, dels från Råne Älvdals Teaterförening och dels lånat från andra bybor. Mellan varje scen spelade Thomas Bergeskans väl utvalda och tidsenliga melodier på el-piano vars titel eller text ofta hade med innehållet i scenen att göra. Det var mycket effektivt och stämningförhöjande. För att få hjälp med regiarbetet kontaktades Rolf Engström, en erfaren regissör i bl.a Sangisrevyn. Han deltog vid de sista träningarna och var en mycket uppskattad hjälp och stöttning i att få hela teateruppsättningen att flyta så bra som möjligt. Johnny Sundvall skötte skickligt ljud och ljus och den goda köttsoipan stod Gunilla Olofsson, Susanne Nilsson och Annelie Johansson för. Den fick de mycket beröm för av publiken. Varje föreställning ställde även olika grupper av bybor upp för att sköta servering och inläpp.

Glimtar ur bygdespelet

För er som inte hade möjlighet att se detta fascinerande spel, tänkte jag försöka återge några axplock ur bygdespelet. Första scenen utspelade sig på 1500-talet då birkarlen Anders Junker

(docka) med sina tre söner Erik (Nilseric Larsson), Jöns (Lena Sundvall) och Markus (Lars Brännström) gick på grund med sin båt (av papp) utanför Sundoms hamn. Junkerhamss-tenen fick därigenom sitt namn.

Efter 1600-talets hungersnöd bjöd 1700-talet på lite mer framtidstro då Gustav III inspirerade Sverige med allehanda franska inslag. Hubert (Per Nordgren) gjorde här en bejublad entré iförd trikaer, vit stor kråsskjorta, vit långhårig peruk med hästsvans och med en spetsnäsduk viftandes i handen. Han föreställde en mer välbärgad medborgare från Råneå som varit på

Potatisens inträde i Sundom

”besök” i kungliga huvudstaden för att åtnjuta lite finkultur bestående av teater och potatisodling. Han plockade, på ett inte alltför raffinerat sätt, fram ett par avlånga stora potatisar ur byxan till publikens jubel. På scenen stod två räfsande kvinnor (Eva Styvén och Petra Wennberg) ute på en äng. En av dem (Petra) likställde potatisen med hennes gubbes grej, inte lika stor men lika skitig!! Hon idiotförklarade Huberts förklaring till att potatisen skulle vara mat som kunde förökas av sig själv.

Under 1800-talet får vi bl.a stifta bekantskap med den tidens husförhör, då prästen (Nilseric) gör sitt yttersta för

Husförhör på 1800-talet

att skrämja slag på folket om de inte kan sin katekes. När pojken (Martin) i familjen får frågan hur andra budet låter, stakar sig pojken, skruvar nervöst på sig och försöker först svara med de "rätta" orden men lyckas inte. Då tar han till vanlig bondsvenska: - Jaa, det betyder att om jag använder svordomar kommer väl själva fan och tar mig!!

1900-talet präglades av allt från Amerikafeber med emigrering som följd till högteknologisk utveckling. I en scen gör Ylva Nilsson en strålande tolkning av "Min soldat" då hon sjunger den till ackompanjemang av Thomas på el-piano. Ylva var iklädd svart näpen pillerburk till hatt och med tidsenlig klänning och handväska. Modigt och mycket bra gjort!

Teknikintåget i byn handlade om första radion, första bilen och sedan kom en konstig manick som kallades

TV. I en av scenerna likställde sonen i huset (Gunilla Ståhl) TV-antennen med en höräfsa!! Inte kan man väl ändå sätta upp höräfsan på taket? Därefter intygade Anna (berättaren) hur svårt det varit för gruppen att åskådliggöra 1900-talet för under det århundradet hade lika mycket hänt utvecklingsmässigt som under de övriga 400 åren tillsammans! Vårt teknikintresse symboliserades även av allehanda förkortningar som DVD, GSM, byte etc. och in på scenen kommer Lena utklädd till mobiltelefon från topp till tå, ett oväntat och häftigt inslag. Efter att ha gymnastiserat ansiktsmusklerna i ca

Ylva sjunger "Min soldat"

1 ½ timme var det då dags för finalen då Anna beskrev hur föreningsvänligt Sundom är idag. Samtliga skådespelare gör entré på scenen som olika karaktärer typiska för byn och flera av dem har skyltar med olika föreningsnamn på. Kontentan av det hela var att efter fjolårets 500-årsfirande med alla aktiviteter inom så gott som alla föreningar i byn så har nu Sundombsborna blivit utbrända och gått in i väggen, varpå alla ramlade ihop på scenen.

Hela föreställningen avslutades med att alla skådespelare tillsammans med publiken klämde i med avslutningslången ”Runt omkring Lakaviken” på Euskefeurats välkända melodi ”Nere vid Piteälva”. Texten, skriven av Wivi-Anne Sjödin-Brännström, sammanfat-

tade väldigt bra byns karaktär och stolthet.

Tack

Avslutningsvis vill jag gärna, å byns vägnar, verkligen tacka alla som deltagit i detta bygdespel för ert stora engagemang och hoppas att ni inte bränt ut er utan att vi får nöjet att se mer teater framöver. Ni var otroligt duktiga!

Maria Jonsson

(Källa: Intervju med Lars Brännström samt haft förmånen att ha sett två föreställningar)

Efter fjolårets 500-årsfirande med alla aktiviteter inom så gott som alla föreningar i byn så har nu Sundombsborna blivit utbrända och gått in i väggen, förklarade Anna.

Dragning av Teatergruppens lotteri har skett vid Byautvecklingsgruppens möte 9/4 och vinnarna meddelas per telefon. Vinster hämtas efter överenskommelse, dock senast den 31 maj, hos Nilseric Larsson telefon 747 55.

Vinst	Lottnummer	Vinnare	Telefon
Gruslass inkl. hemkörning	* Vit lott nr 56	Ingemar Östling	745 56
Frukostbricka	* Gul lott nr 46	Lena Sundvall	746 19
Campinglampa	* Vit lott nr 24	Herbert Lindberg	26 12 32
Hemvävd duk (90x90 cm)	* Orange lott nr 80	Sune Nilsson	745 46
Ryggsäck	* Blå lott nr 9	Siv Sundberg	689 29
Frukostbricka	* Blå lott nr 33	Monika Åström	749 11
Stenhalsband	* Blå lott nr 69	Magda Kivijärvi	746 21
Paraply	* Vit lott nr 50	Birgitta Sundberg	0924/101 17
Ljuset i Norr (bok)	* Vit lott nr 33	Monika Åström	749 11
Spåret lockar vid källan (bok)	* Vit lott nr 106	Jörgen Jonsson	745 45
T-tröja	* Blå lott nr 172	Petra Wennberg	747 20
Kåsor, 2 st	* Gul lott 56	Tertu Vätti	745 26
Golfbollar, 3 st	* Orange lott nr 51	Susanne Friberg	999 99
Keps	* Gul lott nr 27	Stefan Lejon	22 17 20
Kortlek	* Blå lott nr 45	Viola Wennberg	26 18 13

Stort tack till våra sponsorer och till Er som köpt lotter !

Dialektrutan skrivet av Ingvar Nilsson

Åorla so hå vöngan

- ”Gumärran”, sä breoora o middän.
- Hän so kãm först dill kwanna – få först mårla.
- Ho skull behöv fa i määrk uti oira, som ändär faro.
- Jö träov dä – men liov do na mäir so da träov jö dä ånt.
- Hekkän jer ändär bullo än dom mors`n båka.
- Hän ler hå tåmas`n mitt ini häta.
- He jer i hogglit bån – he jer ånt lölk workän färn äl måora.

Bevingade ord

- ”God morgon”, sa bruden vid middagstid.
- Den som kommer först till kvarnen – får först mala.
- Hon skulle behöva få ett märke i örat, som andra får.
- Jag tror dig – men ljuger du något mer då tror jag dig inte.
- Detta är andra bullar än dom morfar bakade.
- Han lär ha tummen mitt i handen.
- De är ett hyggligt barn – det är inte likt varken far eller mor.

Företagsserien: Företagen i Sundom

Hagenlöf's Råd & Bygg Konsult AB

Text och foto: Maria Jonsson

Om du går och funderar på att sälja eller köpa ett hus eller kanske göra en ny-, om- eller tillbyggnation, så kan du anlita Hagenlöf's Råd & Bygg Konsult AB i Gussön. Ulf driver sedan 1997 eget konsultbolag inom byggbranschen och kan idag bl.a. anlitas som certifierad kvalitetsansvarig vid byggen. Ulf har under årens lopp bollat många ritningsförslag med sin hustru Ulla-Britt som även följt med på kundbesök, vilket har gjort att hon därmed har fått en stor inblick i branschen. Den erfarenheten har hon nu beslutat sig för att nyttja mer professionellt och jobbar idag tillsammans med Ulf. Lite skämtsamt kan man säga att Ulla-Britt står för 'rådet' och Ulf för 'bygget' i firmanamnet. På ett reklamblad för företaget står det kort och koncist " *Vår kunskap – Din trygghet*". Följ med på en intressant resa i paret Hagenlöf's konsultbransch.

Bakgrund

Ulf Hagenlöf har ca 25 års gedigen erfarenhet inom byggbranschen. Han har dels arbetat på BPA och JM som arbetsledare, platschef och entreprenad-ingenjör och dels de sista 4 1/2 åren som skadereglerare/inspektör på Folksam. Tanken att starta eget föddes då det blev aktuellt med omorganiseringar inom Folksam och hans tjänst var i fara som sist anställd. Under tiden på Folksam hade han även upptäckt ett behov inom branschen. Det handlade om överlåtelsebesiktningar mellan husköpare och hussäljare, bygg- och försäkringsfrågor och hans affärsidé växte fram.

Kvalitetsansvarig

1995 infördes en Bygglag som krävde att en kvalitetsansvarig fanns på plats vid varje byggnation, även för privatpersoner. Tidigare sköttes det av en byggnadsinspektör från kommunen. Den kvalitetsansvarige skulle nu ta den rollen och därmed agera mellanhand mellan kund och kommun. 1997 gick Ulf en utbildning via Boverket som gav honom en certifiering som kvalitetsansvarig enligt PBL (Plan- och Bygg Lagen). Den gäller vid ny- och tillbyggnad och gör att han nu ofta anlitas av privatpersoner för att kvalitetssäkra byggen. Vid en besiktning upprättar han en Kontrollplan som

bl.a. tar upp lägeskontroll vid utsättning av huset, markarbete, grundläggning, stombyggnad och slutavsyn.

Utökning av bolaget

Sedan ett par år tillbaka har besiktningarna minskat i antal och Ulf berättar att det till stor del beror på att mäklare ofta marknadsför och säljer en sälj- och trygghetsförsäkring till kunden (säljaren av huset). Det är Anticimex och Mäklarförbundet som står bakom försäkringen. Säljaren kan på så sätt friskriva sig alla fel som kan upptäckas i efterhand av köparen. Detta har blivit en alltför stor konkurrens till Ulf varpå han beslutade sig för att satsa mer på konsultation och ritningar. Ulf har under årens lopp ofta samarbetat med Ulla-Britt och rådfrågat henne vid problemställningar som rört lösningar och ritningsförslag till kund. Det gjorde att idén om att utöka bolaget med Ulla-Britts kompetens växte fram. Sedan en tid har därför Ulla-Britt regelbundet följt med på kundbesök runt om i länet. De berättar att det var alltid lika roligt, när de åkte från en kund, att konstatera hur olika de kunde tolka kundens behov. De tror att män och kvinnor uppfattar saker och ting olika och paret Hagenlöf anser därför att de kompletterar varandra mycket bra. Tillsammans får de en mer helhetsbild av kundens behov. Ulla-Britt har även tagit ansvar för de mer administrativa arbetsuppgifterna inom bolaget.

**Vår kunskap
– Din trygghet**

Tjänster och marknadsföring

Ulf och Ulla-Britt kan anlitas av byggherren, oftast en privatperson, i alla skeden av bygget.

Det kan handla om att hjälpa kunden med att erbjuda en ren ritning till en ny-, om- eller tillbyggnation, utfärda en kalkyl på åtgärdsförslag/kostnadsförslag, ta in offerter, bemanna bygget, stå som kvalitetsansvarig, helt opartiskt besikta/värdera en fastighet eller hjälpa till med bygglovshandlingar till myndigheter. De utför även värderingar vid dödsbon och anlitas av banker vid tex. Belåningar. Dessutom anlitar advokatbyråer dem som sakkunnig vid olika slags tvister. Hushållningssällskapet har blivit en ny kund på marknaden. Det har visat sig att även djurstallar behöver renoveras och ses över med jämna mellanrum beroende på behov. Konsultation per telefon förekommer också, men Ulf beskriver svårigheten att då få betalt för den tjänsten.

Som konsult trodde Ulf först att han skulle kunna marknadsföra sina tjänster via annonsering i tidningar, vilket visades sig vara bortkastade pengar. Nu är det istället kontakter och muntill-mun-metoden som ger nya kunder. Hushållningssällskapet, advokatbyråer, mäklare etc. är exempel på samarbetspartners som genererar kunder.

Arbsetiskt dilemma

Sedan sin tid på BPA och Folksam har Ulf en sådan erfarenhet att han kan säga med stor träffsäkerhet vad en ex-

empelvis vattenskada skulle kosta att laga för en privatperson i en viss typ av hus i Luleå. Han känner till huskonstruktionen på de flesta områdena i Luleå inklusive hur marken ser ut som huset står på. Det har gjort att han ibland hamnar i ett etiskt dilemma där han förväntas vara tre parter till lags; köparen, säljaren och mäklaren. Till köparen kan han säga vad skadan skulle kosta och därmed ge råd om hur mycket han ev. kan pruta på priset, medan säljaren och mäklaren av naturliga skäl inte uppskattar den kunskapen lika mycket. Trots att mäklaren förser företaget Hagenlöf's Råd & Bygg Konsult AB med kunder så är Ulf och Ulla-Britt's motto att de vill **jobba för kunden**, objektiva och fristående från alla påtryckningar. Det lönar sig bäst i längden, anser de.

KUBILUR

Sedan Ulla-Britt beslutade sig för att gå in i företaget som rådgivare, växte även en annan idé fram. Fr.o.m. den 1 maj i år samarbetar Ulla-Britt med Katarina Liminga från Luleå i en helt ny riktning som i förlängningen även kommer att gynna Hagenlöf's Råd & Bygg. Katarina äger företaget Tänkvärt i Luleå och arbetar med utbildningar och certifiering av lokalvärdare. Ulla-Britt och Katarina har förts samman genom olika föreläsningar och kurser där de funnit en önskan från företagare att starta operativa nätverk inom och mellan olika branscher, men det har ofta bara runnit ut i sanden. De har därför startat arbetsnamnet KUBiLUR, vilket är en akronym för ”Katarina och Ulla-

Britt I LURen”, där de tänker utveckla, handleda och sammanföra nätverk i länet. För att väcka intresse för deras affärsidé vänder de sig till projektledare för större projekt samt till företagare/grupper runtom i Norrbotten. Bara i Råneå med omnejd finns det ca 200 småföretagare, så kundstocken kan bli stor.

ISAS- egenutvecklad metod

Ulla-Britt berättar med stor iver och glädje att KUBiLUR nu har utvecklat en helt egen och unik metod till stöd för att hjälpa företagarna att finna varandra, bilda nätverk samt underhålla nätverket så att det fortsätter att leva. Metoden kallar de ISAS som står för **I**nventera, **S**trukturerar, **A**ktivera och **S**alutera. Metoden bygger på att företagarna går igenom en 40 timmars behovsanpassad utbildning som Ulla-Britt och Katarina står för. Utbildningen sträcker sig över 8 gemensamma träffar ca 4 tim/gång. Därutöver får deltagarna individuella träffar. Sedan görs en uppföljning efter ca 3 månader samt efter ca 6 månader. Därefter kan KUBiLUR erbjuda extratjänster om nätverken vill fortsätta hålla kontakten för att få en draghjälp framåt. De erbjuder även en ”Kontaktgaranti” som består i att KUBiLUR garanterar att företagarna ska få kontakt med likasinnade inom utbildningstiden.

Ordet 'Inventera' i metoden ISAS betyder att Ulla-Britt och Katarina gör en inventering över personen/personerna och företaget i fråga innan utbildningen startar. På så sätt kan utbildningen behövsanpassas. 'Strukturerar' betyder att de planerar utbildningen med en tidsplan för respektive företag. Därefter 'Aktiverar' de deltagarna genom att uppmuntra till offentliga framträdanden, de tar in gästföreläsare i olika ämnesområden som kan gynna företagen (helst ur andra nätverk), hjälper företagen att ta kontakt med myndigheter, hjälper dem med samannonsering etc. Det sista ordet 'Saluterar' står för något riktigt spännande och sinnrikt. Varje nätverk får en kub som de väljer färg på, skriver in den ort de verkar på, vad nätverket heter samt vilka företag som medverkar. Tanken är sedan att kuben ställs ut i offentliga byggnader såsom i en monter på Kallax Flygplats, i Stadshuset etc. Förhoppningsvis blir det flera kuber på varandra och därigenom ett synligt bevis på 'nätverkan' i länet. Det ger ytterligare en förklaring till KUB i KUBiLUR, säger Ulla-Britt. Ordet 'Saluterar' betyder även att de kommer att ha en stor fest/sammankomst för sina nätverkskunder.

Kunder och samarbetspartners

De arbetar redan med sin första kund, kvinnliga småföretagare i Pajala. Genom KUBiLUR's omsorg håller de nu på att starta ett eget nätverk som de har döpt till "Kvinnor visar vägen".

Detta nätverk har redan planerat in träffar fram till nästa år och verkar bli

ett framgångsrikt pilotuppdrag. Nästa kund kommer förmodligen att bli grabbar inom elektronik- och IT-världen i Pajala som vill samverka med företag i Finland. KUBiLUR kommer då att få arbeta med en tolk för att underlätta kommunikationen.

Ulla-Britt berättar även att de har etablerat kontakt med en professor i arbetsvetenskap, verksam i Halmstad, som föreläste om just vikten av nätverk och de har nu tänkt nyttja varandras kunskaper i området.

En annan samarbetspartner är Luleå Tekniska Universitet, där de har för avsikt att få jobba som konsulter mellan Småföretagarakademin för Norr- och Västerbotten samt Universitetet. Behovet är att få hjälp att överbygga språkbarriärer som uppstår mellan småföretagare och universitetsfolk.

Framtidsutsikter

Både Ulf och Ulla-Britt ser framtiden an med stor tillförsikt och tror att KUBiLUR dels kommer att generera fler kunder till Hagenlöf's Råd & Bygg och dels ge konsultbolaget ett till ben att stå på. Det bäddar för ett konkurrenståligare och därmed framgångsrikare bolag. Med dessa slutord får vi verkligen lyckönska paret Hagenlöf och hoppas att vi får se kuberna växa i höjd ute på Kallax Flygplats bl.a. och att överlåtelsebesiktningarna samt kvalitetssäkringarna av husen fortsätter att strömma in till Hagenlöf's Råd & Bygg Konsult AB i Gussön.

Ett stort LYCKA TILL med verksamheten!

Maria Jonsson

Studiebesök på Norrbottensteatern

Den 14 april gjorde några medlemmar från Hembygdsföreningen ett besök på Norrbottensteatern. Besöket leddes av Anna Johansson som arbetar med administration på teatern. Hon berättade om teaterns verksamhet. Ekonomin är ju inte så god men med olika sparåtgärder kanske de klarar budgeten. Ett knep är t.ex. att en del skådespelare gör flera roller i samma föreställning. Då slipper de anställa fler. Ett annat sätt som ger intäkter är att servera en lätt måltid innan föreställningen. Skådespelarna serverar, klädda i scenkläder.

Repertoaren i vår har i huvudsak varit Shakespeare.

Efter informationen visades lokalerna. Först salongerna, sedan verkstaden

där man tillverkar och reparerar kuliser. Teatern har en egen snickare och egen smed i huset.

Därefter fick vi se kostymförrådet. Otroligt mycket kläder! Till sist åkte vi upp en våning till ett vackert rum med utsikt över norra hamnen. I detta rum sammanträder regissör och ensemble för att planera och bestämma teater-scenens utformning för varje ny pjäs som ska spelas. Teaterhögskolan är också inrymd i huset men inte öppen för studiebesökare.

Efter ett intressant besök åkte vi hem en erfarenhet rikare.

*Hembygdsföreningen
Sonja Sandman*

Aktuellt från Byautvecklingsgruppen

Byautvecklingsgruppens nya styrelse vald på årsmötet i mars 2003

Ordförande: Gunilla Ståhl

Sekreterare: Lars Brännström

Kassör: Per Nordgren

Ledamöter: Petra Wennberg, Andreas Östling, Börje Nilsson och Jan-Axel Sundin

Foto: Maria Jonsson

Skidtävlingen 23 mars 2003

Tävlingen som i år var förlagd till Krögarkurvan på grund av grävarbeten i hamnen samlade ett rekordstort deltagande. Trots ett inte alltför vackert väder sågs bara glada miner bland de tävlande. Som vanligt bjöds det på korb och saft till både tävlande och publik. Nu var det inte bara barnen som åkte skidor utan även den vuxna "eliten" sågs susa fram i skogarna. Förutom bättre kondition fick de vuxna även en Trisslott som belöning. Efter tävlingen var det dags för årsmöte och prisutdelning i en fullsatt bygdegård. Samtliga barn som ställt upp i skidtävlingen fick välja ett pris från ett som vanligt geditget prisbord. Sundoms IF tackar festkommittén för serveringen och publik, åkare och mötesdeltagare för visat intresse samt önskar alla välkomna åter nästa år.

*Sundoms IF
Jörgen Jonsson*

Valborgsfirande i Sundom

På Valborgsmässoafton 30/4 kom det ungefär 100 personer till den stora majbrasan i Sundom. Kl. 19.00 tändes brasan och där fanns det också möjlighet att köpa varmkorb och läsk eller en kopp kaffe. För barnen fanns det också en fiskdamm och en bolltävling. Brasan brann bra och det var allsång i brasans sken. Vi hade tur med vädret, ingen nederbörd även om det var lite kalla vindar. Det blev en trevlig kväll med familjen, grannar och vänner.

Kvällen blev min första arbetsinsats tillsammans med resten av festkommittén som består av: Kenneth, Helena, Sune, Björn, Lennart, Gisela och Peter.

*Sundoms IF, festkommittén
Monica Björnfot*

Foto: Maria Jonsson

Naturmorgon Sundom runt den 10 maj

En liten grupp, nio stycken, morgonpigga entusiaster samlades kl. 06.00 vid bygdegården för att per cykel åka en sväng runt byn och spana in våren. Vädret var väl inte det bästa men det regnade inte i alla fall så vem bryr sig om låg temperatur när man rör på sig och har trevligt i goda vänners lag.

Vi cyklade samma runda som förra året, Avabäcksvägen till Rånisbacken och sedan runt Ö.Lakaviken

Vid Lakaviken kunde vi se storspövar, krickor, ringduvor samt höra sånglärkan spela. Vid en avstickare ned till sjöns bäckutlopp gjorde vi en kulturhistorisk observation vid en gammal boplatz som kallas ”Rakel-tomten” där en änka vid namn Rakel Jönsson bodde med sina två döttrar i en mycket liten stuga. Det enda som nu syns av stugan är en tydlig upphöjning där stugans väggar varit samt en gräsbevuxen kulle av sten och tagel där skorstenen varit.

Cykelturen fortsatte längs Avabäcksvägen. Vid ”Skotts” kunde vi höra rödvingetrastar och den brusande sången av en bergfink. Bergfinkar kan ofta ses i stora flockar så här under vårflyttningen men häckar normalt inte här vid kusten. Den häckar däremot i de fjällnära skogarna.

Vid ”Rånisbacken” stannade vi till för en fikapaus. Därifrån kunde vi se 12 sädgäss nere i Rånningen samt höra taltrast och rödhake sjunga i barrsko-

gen vid ”Jakup-gården”. Storspöva, småspöva, rödbena och gluttsnäppa spelade ute på Rånningen. En räv såg vi jaga över ängarna, faktiskt ganska nära oss.

Via ”majbraseplanen” stannade vi till en stund och såg då två stora gäddor som lekte vid strandkanten.

Framme vid Resargrundet var det skönt att värma sig vid brasan i grillkoken. Medan vi njöt av grillkorven hade vi gemytliga samtal och berättade för varandra om händelser och äventyr som vi upplevt.

Ute i vaken utanför badstranden simmade en storlom och två storskrakar. En sångsvan kom på inflygning för att landa i Timmerviken. Efter korvgrillningen kunde vi träna på att urskilja rödhakens sång ur taltrastars och sävsparvars sång från den närliggande skogen.

Det är faktiskt riktigt trevligt att träffas så här en vårmorgon, njuta av naturen, prata med varandra och bara finnas till i vår vackra by.

Det här kan bli en trevlig tradition för kommande år.

Lars Brännström och Jan-Axel Sundin

Trettiofyraårig förening nedlagd

Husmodersföreningen meddelar att verksamheten har upphört och föreningen är nedlagd. Föreningen har verkat i 34 år men på grund av för litet medlemsantal nödgas vi avsluta föreningsverksamheten.

Under årens lopp har det genomförts många kurser och studiecirkel i olika ämnen, ordnats fester och sommarresor m.m. Att skänka pengar till välgörande ändamål har varit vår målsättning i Husmodersföreningen.

Bygdegården har varit vår fasta mötesplats under alla år. Det tackar vi för.

Vi tackar alla Sundomsbor för gott samarbete genom åren.

*F.d. styrelsen
i Sundoms Husmodersförening*

LULEGYMNASTERNA

Till Sundoms Hulliganer

Vi vill passa på att tacka alla er som deltagit i gympan under hösten 2002 och våren 2003. Det är roligt att gruppen stadigt ökar i antal. Under dessa två terminer har vi varit i snitt 13 st. varje gång!! Härligt!

**Tack för den här säsongen och
ha en skön sommar!
Vi ses till hösten igen!**

Hulliganledarna
Maria & Kerstin

Ortnamnsrutin

Torrkölen uttal torr tjörn, köl väster om Snaramyran. Ordet torr är riksspråk "torr" (i allm). Kölen tjörn eller ibland uttalat tjärn betyder 'lång, jämn bergsrygg', vilket den ju också är. Samma ord ingår i kölen på en båt.

Snaramyran eller **Snårmyran** uttal snaramö'yra/snarmö'yra har troligen fått namn av berget där intill Snårberget och kallas ibland också **Snarbergmyran** uttal snarbärimö'yan.

Snårberget uttal snarbärje. Det är om det berget Edv Brännström (1931) enl en sagesman säger: he jer mitji träkskäogen kröngom = Det är mycket trångskog omkring.

Det var där Gågruppen såg "den liggande hönan", som inte var någon höna.

Else Britt Lindblom

Anslaget

Målning för byns allmänna trevnad

Missions- eller bönhuset börjar se förfallet ut och behöver målas utvändigt. Om några av oss Sundomsbor hjälper till och ställer upp som ” frivilliga målare och skrapare” bidrar vi till ett bättre helhetsintryck av byn.

Kan Du tänka Dig att vara med och jobba några kvällar i början av juni? Ta då kontakt med Alvar N. telefon 745 84 eller Elvy L. telefon 745 13.

Tack på förhand till de som ställer upp.

Gunilla Ståhl

Hamnfesten den 12 juli

Datomet för den stora hamnfesten är nu spikat. Planera in er för fest lördagen den 12 juli redan nu.

Bygdegårdsföreningen

Våffeldag

Den **20 juli** kommer Hembygdsföreningen att anordna en våffeldag för allmänheten. Välkomna på en kopp kaffe och nygräddade våfflor i nya sjöboden vid hamnen. Lotterier. Mer information kommer att sättas upp på anslagstavlor.

Hembygdsföreningen

Fönster till växthus bortskänkes

Vi har gamla fönster som kan användas för att bygga växthus. Vi ger bort dem till den som vill hämta dem. Ring tel. 746 90.

Gunilla Ståhl

Nästa nummer av

Byablaskan

kommer ut
senast 21/9-03

Manusstopp 28/8-03

● **Utgivare**

Sundoms Byautvecklingsgrupp

● **Ansvarig utgivare**

Prenumerationsansvarig

Lars Brännström, tel. 745 93

● **Redaktör**

Textredigering/Layout

Kristina Sandman, tel. 745 55

● **Reporter**

Maria Jonsson tel. 745 45

● **Tryck**

Luleå Kommun, Reproavd.

● **Prenumeration**

50:-/år

(Gratis för bofasta i Sundom.)

● **Annonsering**

Helsida 800 kr

Halvsida 400 kr

Kvartssida 200 kr

(Gratis för föreningar och privatpersoner i Sundom.)

● **E-post**

byablaskan@tjohoo.se